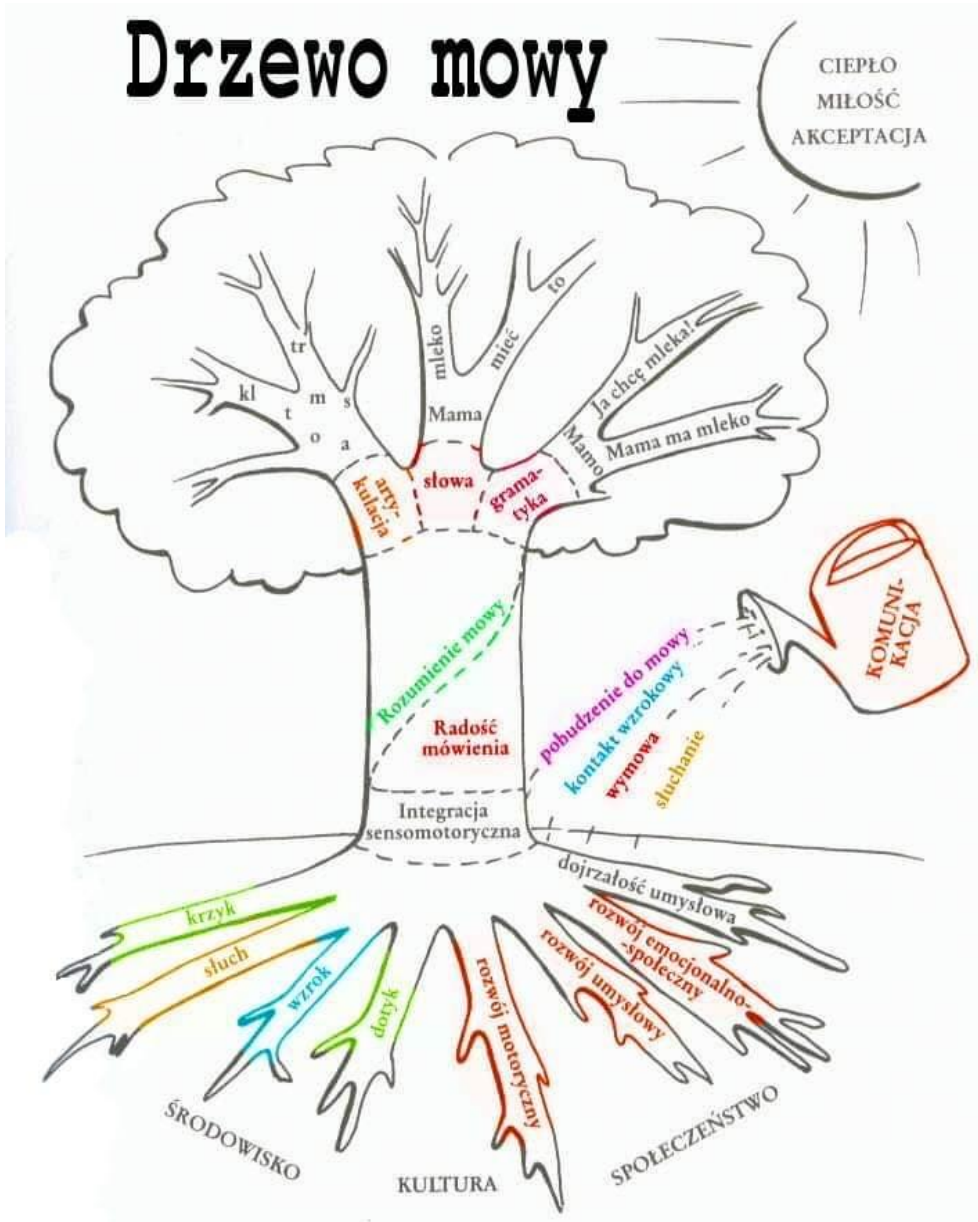

**Szkoła Podstawowa
im. Mikołaja Kopernika w Rogowie
ul. Szkolna 7**

ULOTKA LOGOPEDYCZNA DLA RODZICÓW

uczniów klas pierwszych

Kilka słów od logopedy...

Rogowo, dnia 27.09. 2023

Kamienie milowe rozwoju mowy dziecka

WIEK DZIECKA	SŁYSZENIE I ROZUMIENIE	NADAWANIE - MOWA
0 – 3 miesiąc życia	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na głośne dźwięki • Wycisza się/śmieje, gdy do niego mówimy • Przerывa płacz, gdy usłyszy głos • Wzmaga/osłabia ssanie, gdy usłyszy dźwięki 	<ul style="list-style-type: none"> • Głuchy (2/3 m.ż.) - wydaje dźwięki przypominające gruchanie • Radośnie piszczy, słysząc znane dźwięki • Używa krzyku lub płaczu do sygnalizowania swoich potrzeb
4 – 6 miesiąc życia	<ul style="list-style-type: none"> • Odwraca głowę, szukając źródła dźwięku • Reaguje na zmianę tonu głosu • Zwraca uwagę na zabawki, które wydają dźwięki • Reaguje na muzykę 	<ul style="list-style-type: none"> • Gaworzy – powtarza ciągi sylab i dźwięków własnych oraz zasłyszanych z otoczenia; ćwiczy w ten sposób emisję głosu, sprawność narządów artykulacyjnych oraz słuch fonemowy • Zagadywane – gaworzy, uśmiecha się, porusza rękami i nogami
7 – 12 miesiąc życia	<ul style="list-style-type: none"> • Odwraca się i patrzy w kierunku źródła dźwięku • Skupia uwagę, gdy do niego mówimy • Pytane: „gdzie mama?”, „gdzie tata?”, „gdzie lampa?” – wskazuje palcem • Chętnie uczestniczy w prostych zabawach paluszkowych (np. „Idzie rak”) • Zachęcane – wykonuje proste polecenia (np. „daj”), rozumie zakaz „nie wolno” • Próbuje naśladować nasze ruchy 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensywnie gaworzy („ma -ma - ma”, „ta -ta -ta”, „ba -ba -ba”) • Używa dźwięków, by zwrócić na siebie uwagę • Wykorzystuje gesty i mimikę, by spytać lub poprosić o coś • Mogą pojawić się pierwsze wyrazy zbudowane z sylab otwartych, zawierające spółgłoski prymarne m, t, b, p („mama”, „tata”, „baba”), nie zawsze kojarzone jeszcze z konkretną osobą lub przedmiotem
12 – 24 miesiąc życia	<ul style="list-style-type: none"> • Poproszone – wskazuje poprawnie podstawowe części ciała • Wykonuje proste polecenia („daj buzi”, „zrób pa, pa”) • Słucha z zainteresowaniem prostych piosenek, krótkich wierszyków i opowiadań • Potrafi wskazać często nazywane przedmioty • Stały wzrost słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zamiast słów stosuje wyrazy dźwiękonaśladowcze („miau”, „hau”, „bach”) • Powtarza wielokrotnie wyrazy zasłyszane z otoczenia – echolalie • Zaczyna łączyć dwa wyrazy („mama daj”, „tata tu”, „nie chcę”). • Uwaga! Niepokojącym sygnałem jest brak budowania wypowiedzi dwuwyrzowych po ukończeniu 2 roku życia • Upraszcza – może wymawiać początek lub koniec słowa • Wymawia samogłoski a, u, i, o, e, y oraz spółgłoski m, b, p, t, n, ł, j, d
2 – 3 rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia przeciwieństwa: np. „nie ma – jest” • Wskazuje części ciała • Wykonuje bardziej złożone polecenia („weź misia i chodź do mamy”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywa większość przedmiotów znanych z otoczenia (tworzy przy tym własny język np. „ludź = człowiek”) • Pyta „co to?”, stosuje przeczenia („nie ma mamy”), zaczyna używać liczby mnogiej • Podaje swoje imię • Trudne głoski zastępuje łatwiejszymi („sialik/ salik” = szalik, „lyba”= ryba) • Pod koniec tego okresu dziecko wymawia samogłoski ustne i nosowe, wszystkie spółgłoski poza s, z, cz, dz, sz, ż, cz, dż, r
3 – 4 rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na głos z innego pokoju i komunikaty z radia i telewizji • Potrafi odróżnić słuchowo wymowę prawidłową od zniekształconej (np. „sanki” a „sianki”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jest rozumiane przez osoby obce • Buduje coraz dłuższe zdania • Dużo pyta, odpowiada na pytania „kto”, „co”, „gdzie”, „z kim”, „w czym” • Może jeszcze upraszczać najtrudniejsze głoski – sz, ż, cz, dż, r • Zwykle mówi płynnie, choć mogą zdarzać się zawahania, powtórzenia dźwięków, sylab, wyrazów, przeciągania głosek = rozwojowa niepłynność mowy
4 – 5 rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • Z uwagą słucha prostego opowiadania i potrafi odpowiedzieć na pytania związane z jego treścią • Rozumie komunikaty wypowiedziane przez obce osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadaje bardzo dużo pytań • Może wymawiać głoski sz, ż, cz, dż, zdarza się, że i r (uwaga! nie wymuszamy wymowy „r”!) • Buduje bogate zdania, używa coraz więcej przymiotników, potrafi opowiedzieć prostą historijkę • Stosuje podstawowe reguły gramatyczne, choć czasem je myli
5 – 6 rok życia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie stosunki przestrzenne „pod”, „na”, „obok” • Prawidłowo interpretuje znaki symboliczne (np. kółko+ trójkąt = znak drogowy) • Rozumie morał np. bajki • Rozumie trudniejsze instrukcje – „kłaśnij w dłoń, a potem połóż ręce na kolanach”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Pod koniec tego okresu mowa jest wyraźna i poprawna, z zastosowaniem reguł gramatycznych • 6 rok życia – dziecko prawidłowo wymawia wszystkie głoski języka polskiego • Potrafi odpowiedzieć na bardziej złożone pytania, opowiada, używając zdań złożonych • Potrafi opowiedzieć, co widzi na ilustracji, opowiada bajki • Potrafi porozmawiać z obcą osobą, nie odbiegając od tematu • Używa słów określających stosunki przestrzenne i nazywa podstawowe figury geometryczne